

לפחות שלשה טפחים על שלשה טפחים.

ושיעור השק [העשוי מצמר עיזים והוא עבה מן הבגד], הוא לפחות ארבעה טפחים על ארבעה טפחים.

ושיעור העור, חמשה טפחים על חמשה טפחים.

ושיעור מפיץ [מחצלת העשויה מן החבלים⁽³²⁴⁾], שישה טפחים על שישה טפחים.

ותני עלה, שנינו בברייתא על משנה זו:

הבגד, החמור, שמקבל טומאה בשלושה טפחים, והשק, הקל הימנו, שאינו מקבל טומאה אלא בארבעה טפחים, שחיברם יחד ועשה מהם יריעה אחת של רוחב ארבעה טפחים על ארבעה טפחים,⁽³²⁵⁾

וכן השק, החמור, שמקבל טומאה בארבעה טפחים, והעור, הקל הימנו, שאינו מקבל טומאה אלא בחמישה טפחים, שחיברם זה לזה והשלימו יחד לשיעור חמישה טפחים על חמישה טפחים, כשיעור קבלת טומאה בעור, שהוא הקל שבהם,

וכן העור והמפיץ, שחיברם ועשה מהם יריעה אחת של שישה טפחים על שישה טפחים, כשיעור המפיץ, שהוא הקל שבהם,

הרי אלו מצטרפין זה עם זה.

ומוכח, שאפילו שני דברים שאין שיעורם שווה מצטרפין זה עם זה, ומשלים המין ששיעורו קטן את המין ששיעורו גדול הימנו. ואם כן, כמו כן נאמר גם בסוכה, שיצטרף האויר, ששיעורו לפסול את הסוכה קטן משיעורו של סכך פסול, להשלים שיעור סכך פסול לארבעה טפחים?!

325. הבגד מצטרף להשלים רק לשיעור השק, ולא לשיעור העור. וכן השק אינו מצטרף להשלים את שיעור המפיץ, אלא את העור לבד. וכן כתבו התוספות: דוקא כסדר הזה מצטרפין לפי ששיעוריהן קרובים זה לזה, אבל בגד ועור או שק ומפיץ דשיעורם רחוקים זה מזה, אין מצטרפים.

אבל לשון רש"י הוא: הבגד והשק הואיל וממשן קרוב להיות שווה מצטרפין. ונראה שכוונתו לחלק באופן אחר וכמו שכתבו התוספות בשבת עו א ד"ה הבגד: דוקא ככהאי גוונא — הבגד והשק, השק והעור, אבל הבגד והעור והשק והמפיץ אין מצטרפין, שאין ראויים להתחבר יחד והמחברן בטלה דעתו אצל כל אדם.

אמנם מדברי רש"י שם, ובמסכת מעילה יח

הם בטעמם, הרי הם מצטרפים], שקושיית אביי היא: הרי בסוכה קטנה כיון שסכך פסול ואויר שווים בשיעורם מצטרפים לשיעור ארבעה טפחים, אם כן מוכח שאין הדבר תלוי בטעמם אלא בשיעורם, וכל ששיעורם שווה מצטרפים אף אם אין טעמם שווה, ואם אין שיעורם שווה, אף שטעמם שווה אינם מצטרפים?

והשיב לו רבה: בסוכה קטנה שמצטרפים סכך פסול ואויר אין הטעם משום דשור בשיעוריהו, אלא משום שאין כאן שיעור הכשר סוכה המסוכך בסכך כשר.

324. נתבאר על פי המאירי. ועיין רש"י לעיל טז א ד"ה אע"פ, ששיעור מחצלת של שיפה ושל גמי הוא שישה על שישה טפחים, וכמו ששנינו כאן: המפיץ שישה על שישה.